

Beretning

fra det af folketinget den 16. juni 1975 nedsatte udvalg angående ministerkontrol med bevillinger.

(Afgivet den 6. oktober 1975).

Udvalget har holdt fire møder og har herunder stillet en række spørgsmål til statsministeren til skriftlig besvarelse. Ministerens besvarelser herpå er optrykt som bilag til beretningen.

Udvalget har endvidere haft samråd med statsministeren og ministeren for kulturelle anliggender.

Under samrådet med statsministeren oplyste denne, at han vil anmode de enkelte ministre om ved fremsættelsen af lovforslag at overveje, hvorvidt en eventuel delegation af bevillingsmyndigheden måtte være ønskelig, og nøje redegøre for konsekvenserne heraf, således at folketinget kunne tage stilling til spørgsmålet på så godt et grundlag som muligt.

Udvalget har modtaget skriftlig henvendelse fra akademirådet, akademiet for de skønne kunster.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler følgende:

For fremskridtspartiet er det mest afgørende generelle hensyn, at statsskatteyderpenge ikke må deles ud, uden at folketinget har mulighed for at foretage hurtigt virkende indgreb. Heri ligger, at folketingets flertal både skal kunne forhåndsinstruere det uddelende organ og efterfølgende drage det til ansvar.

Synspunktet støttes på de erfaringer, der er vundet gennem forfatningskampe — i Danmark senest i sidste fjerdedel af det nitende århundrede. Udkrystalliseringen er blevet, at parlamentets finger skal hvile på bevillingspulsens. Disse historiske erfaringer

er fuldgyldige i dag. De nuværende samfundsøkonomiske hovedproblemer bunder nemlig i, at de offentlige udgifter er svulmet op til for stor en samlet størrelse og har bredt sig mangefold ud over det område, hvorpå det offentlige fungerede i tidligere generationer. Det må derfor forudses, at de nærmest kommende års politiske problemer først og fremmest vil koncentrere sig om nedtrapning af de offentlige udgifter og indsnævring af det skatteyderfinansierede felt. En samkøring af denne nedtrapning gør det påkrævet, at udgiftskontrollen kan udøves hurtigt og effektivt af folketinget, som er det organ, hos hvem overblikket over de mange enkeltområder samles, og hvor særinteresser ikke tolereres. Det kan derfor — bortset fra mulige helt ekstreme tilfælde — ikke være rigtigt, at man i en sådan historisk epoke som den, vi formentlig nu går ind i, skal udhule folketingets muligheder for hurtigt og effektivt at sætte bremserne ind med hensyn til skatteydermidlernes anvendelse. Udvalgets arbejde viser, at det er et i virkeligheden tilfældigt udpluk af udgiftsområderne, hvor regulering nu kun kan ske med betydelig træghed, fordi folketinget gennem lovgivning har overladt til organer, der ikke er underkastet folketingets umiddelbare kontrol, at bestemme over fordelingen af udgifter, der finansieres gennem statsskatte-midler.

Fremskridtspartiet mener derfor, at folketinget, så snart det kommer i arbejde den 7. oktober 1975, bør gøre sig kraftige anstrengelser for at få gennemført lovændringer, der tilbagefører udgiftskontrollen til folke-